

Ljubljana, 16. aprila 2021

Gospod Janez Janša, predsednik

Vlada Republike Slovenije

E: gp.kpv@gov.si

Gospod Zdravko Počivalšek, minister

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

E: gp.mgrt@gov.si

Mag. Andrej Šircelj, minister

Ministrstvo za finance

E: gp.mf@gov.si

ZADEVA: Podaljšanje moratorijev kreditov za posojila do konca leta 2021 za tiste panoge, ki zaradi epidemije COVID-19 ne morejo poslovati in predlog poenostavitve poroštvene sheme

Spoštovani predsednik Vlade RS Janez Janša, spoštovana ministra,

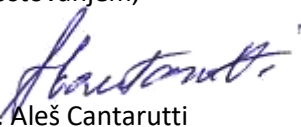
Številna podjetja, predvsem mala in mikro, delujejo v panogah, ki so večji del lanskega leta in praktično celotno letošnje leto zaprte. V času trajanja COVID-19 krize so – kljub nekaterim dobrim vladnim ukrepom - izčrpala **lastne likvidnostne rezerve in se znašla v nezavidljivem položaju, mnoga tudi na robu preživetja**. Hkrati se jim je konec letošnjega marca **boniteta že poslabšala - v očeh poslovnih bank so se znašla v re-strukturiranju, z boniteto R ali NPL («nonprofit loan») za naslednji dve leti**. To pomeni **višje stroške financiranja, onemogočen dostop do prepotrebnega svežega denarja** za zagon dejavnosti ter obratna sredstva, potrebna ob zagonu.

Čas za ukrepanje je danes.

Kot nujen, primeren in koristen ukrep ocenjujemo spomladansko uvedbo moratorijev na bančna posojila, na podlagi smernic evropskega bančnega organa (v nadaljevanju EBA). Žal se je ta ukrep z 31. 3. 2021 iztekel, **zato pričakujemo njegovo takojšnje podaljšanje do konca letošnjega leta ob potrditvi skladnosti s smernicami EBA**. Brez soglasja in skladnosti s smernicami EBA ukrep nikakor ni zadosten in ga prizadeta podjetja ne bodo mogla koristiti.

Spoštovani predsednik vlade, prosimo vas, da vplivate na pristojne v vaši vladi, da prisluhnejo težavam tega pomembnega segmenta gospodarstva ter čim prej upoštevajo naše predloge ukrepov in s tem zagotovijo preživetje mikro in malih podjetij v Republiki Sloveniji. Ta podjetja predstavljajo velik potencial, zato jim dajte priložnost za nadaljnji razvoj, priložnost, da se razvijejo v velike paradne konje slovenskega gospodarstva, ki bodo zagotovili prihodnjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva in bodo Slovenijo postavili ob bok najuspešnejših držav na svetu.

S spoštovanjem,

mag. Aleš Cantarutti
Generalni direktor GZS

— — —

PODROBNEJŠE POJASNILO IN KONKRETEN PREDLOG

Podatki, ki potrjujejo naše navedbe. V letu 2019 so imela po razpoložljivih ocenah podjetja, predvsem mala in mikro, ki delujejo v panogah, ki so bile večji del lanskega leta in praktično celotno letošnje leto zaprte, 2,250 mrd evrov prihodkov, ustvarila so približno 5 % BDP in zaposlovala 40.000 oseb. Finančni kazalnik neto dolg / EBITDA v dejavnosti je znašal med 3 in 5. V letu 2020 so se prihodki znižali za več kot 40 %, njihov delež v BDP Slovenije se je znižal na 2 %. Finančni kazalnik neto dolg / EBITDA se je poslabšal tudi na raven nad 10, predvsem zaradi velikega padca EBITDA kot posledica nižjih prihodkov. Število delovno aktivnih se je v 2020 znižalo za 2,7 tisoč oz. za 6,7 %.

Če država tem podjetjem ne bo nemudoma prisluhnila in zanje našla primerne ukrepe, ki bodo resno oblažili posledice epidemije COVID-19, bodo svoja vrata zaprla. Brez pomoči je ogrožen obstoj ter nadaljnji razvoj podjetij v panogah turizma – gostinstva in hotelirstva, žičničarjev, smučišč, športa in rekreacije ter posameznih storitvenih panog. Tako bo ogroženih bo več tisoč delovnih mest v teh dejavnostih. Ogrožena bodo tudi delovna mesta v predelovalni industriji, ki nastopajo kot dobavitelji panoge turizma, hotelirstva, gostinstva Posledice bo čutila celotna Slovenija - s prilivom novih nezaposlenih na Zavod RS za zaposlovanje. Ogrožene bodo pretekle investicije, vložene v povečanje prepoznavnosti in izgradnjo turizma z višjo dodano vrednostjo v Sloveniji. Posledično bo ogroženo poplačilo kreditov za omenjene investicije, kar bodo občutile predvsem poslovne banke, v primeru v preteklosti danih poroštev pa tudi država.

Z namenom koriščenja potenciala obstoječe poroštvne sheme (od 2 milijard razpoložljivih poroštev je bilo izkoriščenih le približno 5 odstotkov) je po naši oceni **nujna njena prilagoditev. Za mikro in majhna podjetja iz panog, ki zaradi COVID-19 ne smejo poslovati ali poslujejo v bistveno omejenem obsegu** (do 8 milijonov prihodkov, povprečno število zaposlenih do 50, vrednost aktive ne presega 4 milijone EUR), predlagamo:

- skupni znesek poroštev do največ 200 milijonov EUR (v okviru neizkoriščenega potenciala 1,9 milijarde EUR), ki se lahko koristi za:
 - o podaljšanje moratorijev kreditov (cca. 100 milijonov EUR)
 - o novo likvidnost ob ponovnem zagonu poslovanja, potrebno za plače, obratni kapital (cca. 100 milijonov EUR);
- poročstva v višini 90 % glavnice posameznega kredita, danega **mikro ali malemu** podjetju;
- najvišji dovoljeni **skupni znesek glavnice kreditov, za katere je dano porošstvo, za posameznega kreditjemalca znaša:**
 - o (i) **do 25 % prihodkov od prodaje v letu 2019 ali**
 - o (ii) **največ do dvakratnika višine zneska stroškov dela za leto 2019 (del sheme bo porabljen za podaljšanje moratorijev obstoječih kreditov, del za nova likvidna sredstva);**
- za zneske kreditov do 1,5 milijona evrov poenostavljeno odobravanje s strani poslovnih bank (dogovor med poslovno banko in podjetjem);
- bolj stimulatивно obrestno mero za poslovne banke.

Prilagoditev in poenostavitev poroštvene sheme, ki ju predlagamo z namenom:

- odloga plačil obveznosti iz kreditnih pogodb mikro in malih podjetij,
- najemanja novih kreditov mikro in malih podjetij,

je nujen in začasen ukrep.